

Ю. В. Журик

АНТИМОНОПОЛЬНО- КОНКУРЕНТНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Київ
«Центр учбової літератури»
2011

УДК 346.546.1(075.8)
ББК 67.304я73
Ж 91

Журик Ю. В.
Ж 91 Антимонопольно-конкурентне право України. Навчальний посібник. – К.: Центр
учбової літератури, 2011. – 272 с.

ISBN 978-611-01-0203-2

У пропонованому посібнику розглядаються види порушень законодавства України про захист економічної конкуренції, аналізується статус Антимонопольного комітету України, розгляд справ антимонопольними органами України, відповідальність за порушення у цій сфері, а також, для зручності, додається законодавство. У посібнику органічно поєднані: теоретичні конструкції, приклади з практики та власні критичні зауваження і пропозиції автора. В заключних положеннях до кожного розділу міститься найбільш важлива інформація.

Посібник розраховано у першу чергу на викладачів та студентів вищих навчальних закладів, юристів та всіх, хто цікавиться правовим регулюванням економічної конкуренції в Україні.

УДК 346.546.1(075.8)
ББК 67.304я73

ISBN 978-611-01-0203-2

© Журик Ю. В., 2011.
© Центр учбової літератури, 2011.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
РОЗДІЛ 1. ВИДИ ПОРУШЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ.....	6
1.1. Монополістичні правопорушення.....	6
1.2. Недобросовісна конкуренція.....	23
<i>Заключні положення</i>	41
РОЗДІЛ 2. АНТИМОНОПОЛЬНІ ОРГАНИ УКРАЇНИ.....	44
2.1. Антимонопольний комітет України (АМКУ).....	44
2.2. Структурні підрозділи Антимонопольного комітету України.....	55
2.3. Повноваження державних уповноважених Антимонопольного комітету України.....	63
2.4. Територіальні відділення Антимонопольного комі- тету України	67
<i>Заключні положення</i>	70
РОЗДІЛ 3. РОЗГЛЯД СПРАВ АНТИМОНОПОЛЬНИМ КО- МІТЕТОМ УКРАЇНИ	72
3.1. Правові засади розгляду справ.....	72
3.2. Строки порушення та розгляду справ	76
3.3. Порушення провадження у справах	81
3.4. Особи, які беруть участь у розгляді справ	87
3.5. Доказування та докази	91
3.6. Розслідування та слухання у справах	97
3.7. Рішення у справах	107
3.8. Виконання рішення та порядок його оскарження.....	110
<i>Заклучні положення</i>	114

РОЗДІЛ 4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКО-	
НОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧ-	
НОЇ КОНКУРЕНЦІЇ	116
4.1. Господарсько-правова відповідальність	116
4.2. Адміністративна відповідальність.....	123
4.3. Кримінальна відповідальність	126
 СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	 129
 ЗАКОНОДАВСТВО (за станом на 01.01.2011 р.)	
Конституція України (<i>витяг</i>).....	139
Господарський кодекс України (<i>витяг</i>).....	140
<i>Закони України:</i>	
Про Антимонопольний комітет України	149
Про захист економічної конкуренції	178
Про захист від недобросовісної конкуренції	215
Про природні монополії	222
<i>Нормативні акти АМКУ:</i>	
Правила розгляду заяв і справ про порушення законо-	
давства про захист економічної конкуренції.....	232
Положення про територіальне відділення Антимонополь-	
ного комітету України	246
Положення про порядок проведення перевірок додер-	
жання законодавства про захист економічної	
конкуренції	255

ВСТУП

Ринкова економіка це економіка динамічного коливання попиту та пропозиції, економіка порівняльних переваг та ефективного господарювання і для її існування необхідна конкуренція. *«Якщо є справді ринкова економіка, то конкуренція в ній просто неминуча»* [1, с. 3], зазначив український економіст І. І. Дахно. За образним виразом О. Л. Завади (першого Голови Антимонопольного комітету України) *«Закони конкуренції — це «Правила руху в ринковій економіці»* [2, с. 5].

Основні засади економічної та правової політики протидії монополізації ринку, запобігання зловживанням монопольним становищем, недопущення недобросовісної конкуренції та сприяння розвитку економічної конкуренції, закріплені у Конституції України та в законах, які є основою законодавства України про захист економічної конкуренції [4 — 10]. Законодавство України про захист економічної конкуренції це новий, комплексний інститут в законодавстві України, який притаманний країнам з розвинутими ринковими відносинами.

В юридичній літературі раніше і сьогодні вживається різна термінологія: *«антимонопольне законодавство»*, *«антимонопольно-конкурентне законодавство»* (цей термін вперше було застосовано В. К. Мамутовим) [11, с. 49], *«конкурентне законодавство»* (оскільки обмеження монополізму має своєю метою підтримку та розвиток конкуренції), та *«конкурентне право»* (термін вперше запропоновано О. І. Мельниченко у колективній монографії «Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики» [12].

Законом України «Про захист економічної конкуренції», який було прийнято 11 січня 2001 року, було введено нову термінологію — ***«економічна конкуренція»***, тому ми пропонуємо застосовувати назву галузі законодавства та права як ***«законодавство та право про захист економічної конкуренції»***.